

Üle neljakümne aasta koos vadjalastega

J. V. Veski päev 27. juunil 2023

Heinike Heinsoo

1976 Vaipooles

Pajatad vai läkkääd?

Sama usk – isuri, vadja

Mu naine ütleb: ahjo, mina: kiuas,

Naine uhsi, minä ovi, naine rehtele, mina pannu”

Nadjoža Leontjeva isa ”soomlane” (tegelikult eestlane, käis ”soome kirikus”

Kiko Georgijevi naine isur

Diplomitöö, väitekirj

- 1974 kursusetöö “Vadja eepilised rahvalaulud”

1978 diplomitöö “Vadja põllundussõnavara”

- 1987 kandidaativäitekirj “Subjekti ja predikaadi suhted vadja keeles”
- (2010 ingliskeelsena)

“Mā ja pūd levād, meid eb le” The subject and the predicate in Votic

Čed?

Ekspeditsioonid igal aastal, 1980. aastast juhendamine

Čed?

Meie oleme siin – müü õõmmõ kassõn

От кого

Ива Heinike!

Откуда

5908

Ива mittö voottö!

Индекс места отправления

Pallö teroittä, õhnea

muovõs voovõssõ!

Oottõmmõ kesälle sinna
meie õülä praasnikkõllõ!

Spassibo igtoosõ.

© Печатный Дом "Русский Дизайн". Сделано в России

Индекс места назначения

Lina!

Lõgenerä, 14.12.05

Välitööde teemade muutus

- Kuidas vadjalased mäletavad...

Alates 2010 – keelekursused Soome fondide rahaga (Helena Miettinen)

- [21. syyskuuta 1945 Helsinki](#), suomalainen valtiotieteiden tohtori ja tietokirjailija
- tohtori v. 2004 Helsingin yliopistossa : ” Menetetyt kodit, elämät, unelmat: Suomalaisuus paluumuuttajastatukseen oikeutettujen venäjänsuomalaisten narratiivisessa itsemäärittelyssä”

2010

ÄMMESSE VUNUKKASSAA

Keelekursuste formaat areneb

- Janika Oras, Leanne Barbo
- Üliõpilased – tandemõpe
- 2016 alates kaks rühma – eakad ja lapsed
- 2019 kaks lasterühma: algajad ja edasijõudnud + eakad

Kasvab laulurepaertuaar, tanstud, tantsumängud, lisanduvad uued õppematerjalid

2014. alates Inspiratsioonipuhang ja kolm projekti aastas

- Raamatud, kaardikomplektid, näitused, helifailide loomine ja paljundamine
- 2015 2" Vad´d´a sõnakopittõja", õpik, lugemik

"kirjakeele loomine" – mis murret kasutada (grammatikad kattila murdel), vaipooles erinev keelekasutus Jõgõperäl ja Luutsas.

Kirjaviis, nt tš või č

Sõnakopittõjas tš, kuna "Vadja keele sõnaraamatus" on

Hiljem č

2015-2018 kaheksa üllitist

Asterix ja Galliamaa čeväd

Vad´d´a sõnakopittõja

CD kuulub Heinike Heinsoo õpiku „Vad´d´a sõnakopittõja“ (2015) juurde.

CD väljaandmist on toetanud Koneen Säätio ja
Eesti hõimurahvaste programm.

The CD accompanies the Votic reader Vad´d´a sõnakopittõja (2015)
by Heinike Heinsoo.

The publication of the CD was supported by the Kone Foundation and
The Kindred Peoples' Programme

CD входит в комплект учебника Хейнике Хейнсоо
„Vad´d´a sõnakopittõja“ (2015)

Компакт-диск издан при поддержке Koneen Säätio
и Программы родственных народов

ÕPPÕIMIZÕ ALKU ON RANKKÕ,
A LÕPPU ON MAKKEA

Tširja süämez/ Sisukord / Contents / C одержание

1. Vad´d´a tšeele bukvõd	18. Koto i rihi
2. Siivollizõd sõnad	19. Saunõ
3. Kuud, nätelipäiväd, nuumõrid	20. Saaduz i taraz
4. Inemin	21. Nagrizkaaskõ
5. Sõvad	22. Mettsez
6. Mikä, tšen, kase see	23. Zveerid
7. Mar´o	24. Kaunizhatukkõin
8. Etsimme i levvämme.	25. Päived maallõ
9. Mar´o maam, taatt i velje	26. Tšello i aikõ
10. Mar´o ämme i äjje	27. Ivo püvveb kalla
11. Mar´o sukulaizõd	28. Lugõmme vad´d´assi, saadko
arvoa?
12. Süüttši	29. Voosi
13. Ämmä retseptat	30. Isä-meije
14. Meije tšülä	31. Pühäd
15. Ilka sorzapuippu	32. Pittše juttu
16. Kuhõ? Kuza? Kussa? Kui?
Missi?	33. Irvieinetšaaaju
17. Kui mennä?	34. Vad´d´alaisi tševätlaulu
Karttõ

Vadja sõnaraamatu kätteandmine

Kalender 2017-2018

Keelekursus 2017

Sõna vadja keelt päevas 2014-2017 (ligi 1000 jälgijat)

jänež	jänes	jänis	заяц
soojõtöllõ	soojendama	lämmitellä	погреться
akkunaluz	õu	piha	улица
hävüüä	jalutada	kuljeskella	ходит
itkõa	nutta	itkeä	плакать
toob	tuleb	tulee	придёт
Čen sielt toob?	Kes sealt tuleb?	Kuka sieltä tulee?	Кто там придёт?
tšüzüb	küsib	kysyy	спрашивает
Mitä idgõd?	Miks sa nutad?	Miksi itket?	Что ты плачешь?
A kui en idge	Miks ma nutma ei peaks	Miksi en itskisi	Как не плакать
Aji kotto poiz	Ajas kodunt välja	Ajoi kotoa pois	Выгнал меня из дома
Koir haukub	Koer haujub	Koira haukkuu	Собака лает
Tämä höüttü	Ta ehmatas	Hän pelastui	Собака испугалась
Kukko nõisi laulõma	Kukk hakkas laulma	Kukko alkoi laulaa	Петух запел
Čen kal'ub?	Kes karjub?	Kuka huutaa?	Кто кричит?

Suuri päive

- Täna, 13. novembril k 18 esitleb Tartu Ülikooli läänemeresoome keelte dotsent Heinike Heinsoo Tartus Ingeri majas Eesti Akadeemilise Ingerimaa Seltsi kõnekoosolekul esimest vadjakeelset ilukirjanduslikku originaalteost “Suuri päive” (eesti keeles “Tähtis päev”). Musitseerib vadja juurtega saksofonist Lembit Saarsalu ja esinevad Tartu Ülikooli üliõpilased.

“Vadjakeelne jutukogu “Suuri päive” (“Tähtis päev”) peategelane on tütarlaps Elina (Elja), kes oma esimesel tööpäeval jalutab läbi küla ja mõtiskleb selle üle, mida ta näeb. Raamatu illustraator on Virge Jõekalda, kujundas Loit Jõekalda

Visuaalid

- 1992 YleisradioTutka programmis Lisa Hovinheimo 10-minutiline reportaaž (4 ja pool tundi filmimaterjali)
- 1997 Hannu Hyttinen “Mummojen kansa” (27.05”)
- 2015 Madis Arukask “Vadja aabitsa lugu”
- Videomaterjal 2018. Ülikooli multimeedia keskuse abil 8 temaatilist vadjakeelset lavastust

2019

- Kursused 10 aastat Leanne Barbo, Janika Oras
- 4 aastat ka lapsed !!!
- Formaat muutus asja käigus. Palju laulu ja tantsu.
- Vadja keelde tõlgitud Čen saaduz? Kiko-Miko õssi valka õpõzõ, Kahs harkkamuss ühell poolõ... jne

Vadja näitused

- Kalendri pildid kapadel

Näitused Tartu Ülikoolis, Kingissepas (Madis Arukask), Helsingis Tuglase Seltsis.

Kapad (22) antud vadja muuseumile

Tunnustuse

TUNNUSTUKSENA
INKERIN HEIMON HYVÄKSI
SUORITTAMASTANNE TYÖSTÄ
MYÖNNETÄÄN TEILLE

Heinike Heinsoo

TÄMÄ
INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖN
ANSIOMERKKI

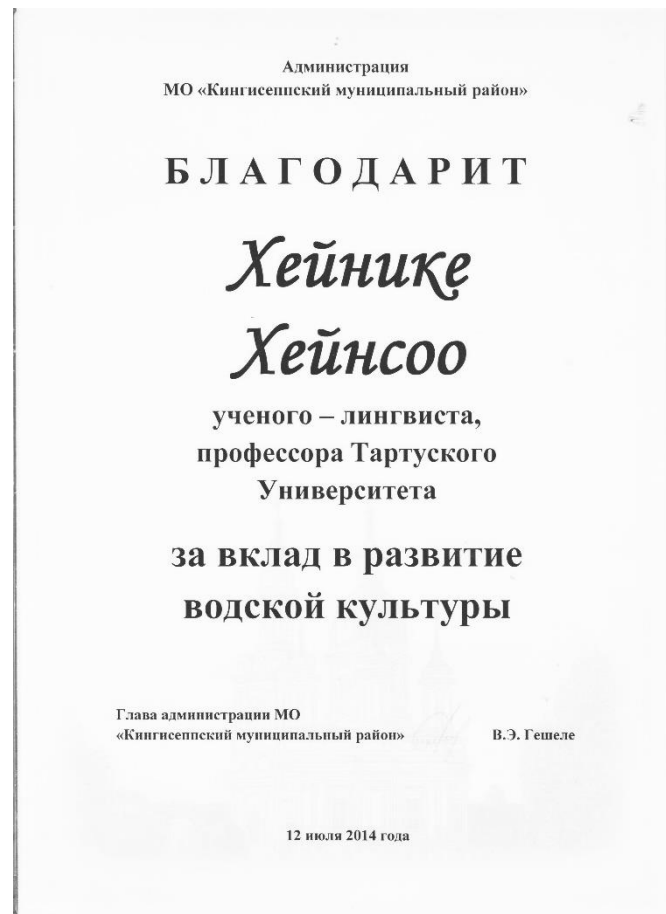
HELSINGISSÄ *touko* KUUN 12. PÄIVÄNÄ 2014

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ

Jenkei Lilja
HALLINTONEUVOSTON PUHEENJOHTAJA

Taina L.
HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Vadja külanõukogu tunnustus

Mida pean tähtsaks

- Kaheksa inimese liitmist kollektiiviks, kes tegutses ise edasi
- Lastes huvi tekitamine vanaemade keele vastu
- Vadjalaste kaardile toomist kohalikus ühiskonnas

2019 suvel teadsin, et olen Vadjamaal ilmselt viimast korda